

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

_____

“ _____ ” _____ 2020 року

ЖАНРИ І ЖАНРОВИЙ АНАЛІЗ

ПРОГРАМА

дисципліни вільного вибору аспіранта
підготовки доктор філософії

галузь знань: Гуманітарні науки
спеціальність: 035 Філологія
спеціалізація:
факультет: іноземних мов

Розробник програми:

доктор філологічних наук, професор кафедри іноземних мов для природничих факультетів Яхонтова Т. В.

Програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов для природничих факультетів

Протокол № 12 від 26 червня 2020 р.

Завідувач кафедри іноземних мов для природничих факультетів

_____ проф. Н. О. Микитенко

Схвалено Вченою радою факультету іноземних мов

Протокол № ____ від _____

Голова Вченої ради факультету іноземних мов

_____ проф. В. Т. Сулим

ВСТУП

Навчальна дисципліна “**Жанри і жанровий аналіз**” укладена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії і охоплює базове теоретичне знання про жанри різних видів комунікації і розвиток практичних навиків жанрового аналізу текстів.

Навчальну дисципліну “**Жанри і жанровий аналіз**” аспіранти денної форми навчання вивчають на другому році навчання в аспірантурі.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою і завданням навчальної дисципліни “Жанри і жанровий аналіз” є формування необхідних теоретичних знань про жанри різних видів комунікації та практичних навиків жанрового аналізу текстів, що в подальшому стане цінним інструментом для виконання дисертаційних робіт.

В результаті вивчення цього курсу аспірант повинен

знати:

зміст і сутність категорії «жанр» в сучасній лінгвістиці та суміжних гуманітарних галузях, чітко диференціювати її від категорій дискурсу, тексту, стилю, регістру; основні теоретико-методологічні засади аналізу жанрів нелітературної комунікації.

вміти:

здійснювати аналітично-синтезуючу актуалізацію накопичених знань з теорії жанрів і жанрового аналізу для застосування їх у наукових дослідженнях з лінгвістики і викладанні спеціальних філологічних дисциплін.

Навчальний курс охоплює **3 кредити (90 год.)**. Курс складається з 32 год. лекційних занять, 16 год. практичних занять та 42 год. самостійної роботи. Тижневе навантаження студента складає 3 год. аудиторних занять та 2,625 год. самостійної роботи.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Еволюція жанрознавства.

Історія трактування сутності жанрів нелітературної комунікації в сучасних гуманітарних напрямках і лінгвістичних школах (новій риториці, функціональній стилістиці, лінгвістиці тексту, когнітивній лінгвістиці, дискурсознавстві, комунікативній лінгвістиці, лінгвістичній генології).

Тема 2. Жанрова тріада і жанрова діада.

Жанри як соціокомунікативні, соціокогнітивні та вербально-текстові феномени. Жанри як статичні і динамічні сутності.

Тема 3. Категоріальні аспекти жанрів.

Подвійний онтологічний статус жанрів. Жанрові назви та їхня роль у суспільній свідомості. Жанри як інструменти наукового пізнання.

Тема 4. Співвідношення категорії “жанр” з іншими провідними поняттями сучасної лінгвістики.

Зв'язки між поняттями «жанр», «мовленнєвий акт», «дискурс», «текст», «стиль», «регістр».

Тема 5. Жанри та інтертекстуальність.

Типи міжжанрових зв'язків. Поняття інтержанровості.

Тема 6. Жанрові класифікації.

Традиційні жанрові класифікації. Сучасні підходи до жанрових класифікацій. Поняття «жанросфера», «жанрова конфігурація», «жанровий ландшафт».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2**Тема 7. Метамова сучасного жанрознавства.**

Термінологія лінгвістичної генології. Загальні та спеціальні генологічні терміни.

Тема 8. Методологія жанрового аналізу.

Текстоцентричні процедури жанрового аналізу. Жанрове «портретування». Етнографічні методи і процедури жанрового аналізу.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Основна:**

1. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень. К. : Кондор, 2003. – 192 с.
2. Рекомендації з підготовки проектних пропозицій за програмою «Горизонт 2020» : методичні вказівки/ Уклад.: С. І. Сидоренко, С. М. Шукаєв, М. О. Зеленська, А. І. Олешкевич, А. О. Романко, І. А. Владимирський. – К. : НТУУ «КП І», 2014. – 40 с.
3. Яхонтова Т. В. Жанр наукового проекту: комунікативно-функціональні та структурно-семантичні характеристики // Наук. вісн. Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. – Філол. науки. Мовознавство. – 2015. – 3(304). – С. 178-183.
4. Яхонтова Т. В. Основи англомовного наукового письма. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 220 с.

Додаткова:

5. Jakob E. How to Fail in Grant Writing [Electronic resource] / E. Jakob, A. Porter, J. Podos, B. Braun, N. Johnson, S. Vessey // The Chronicle of Higher Education. – March 10, 2012. – Access via : <http://chronicle.com/article/How-to-Fail-in-Grant-Writing/125620/>.
6. Johnson-Sheehan R. Writing Proposals / R. Johnson-Sheehan. – 2nd edition. – London: Longman, 2008. – 288 p.
7. Przeworski A. The Art of Writing Proposals: Some Candid Suggestions for Applicants to Social Science Research Council Competitions [Electronic resource] / A. Przeworski, F. Salomon. – Access via : <http://www.ssrc.org/publications/view/7A9CB4F4-815F-DE11-BD80-001CC477EC70>.
8. Swales J. M. English in Today's Research World: A Writing Guide / J. M. Swales, C. B. Feak. – Ann Arbor : Univ. of Michigan Press, 2000. – 294 p.
9. Verba C. Writing a fellowship proposal or statement of purpose [Electronic resource]. – October 16, 2001. – Access via : <http://www.gsas.harvard.edu/academic/fellowships/essays.html>.

Інформаційні ресурси:

10. Міністерство освіти і науки України. Наука. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/>
11. Програма ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020». Режим доступу: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>
12. Державний фонд фундаментальних досліджень. Режим доступу: <http://www.dffd.gov.ua/index.php?lang=ua>
13. Програма академічних обмінів Відділу преси, освіти і культури Посольства США в Україні. Режим доступу: <https://ua.usembassy.gov/uk/education-culture-uk/exchange-programs-uk/academic-exchanges-uk/>

14. Німецька служба академічних обмінів DAAD в Україні. Режим доступу:
<http://www.daad.org.ua>

15. Швейцарська національна наукова фундація. Режим доступу:
<http://www.snf.ch/en/Pages/default.aspx>

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Форма підсумкового контролю успішності – іспит.